

WIELKOPOLSKI WOJEWÓDZKI
KONSERWATOR ZABYTKÓW
WOJEWÓDZKI URZĄD
OCHRONY ZABYTKÓW W POZNANIU
61 – 834 Poznań, ul. Gołębia 2

Po-WD.5140.281.19.2R.2024
Nr rejestru **1192/Wlkp/A**

Poznań, 16 lipca 2024 r.

RPW/15386/2024 P
Data: 2024-07-19

DECYZJA

W SPRAWIE WPISANIA DO REJESTRU ZABYTKÓW

Działając na podstawie art. 3 pkt 1 i 2 i 13, art. 6 ust. 1 pkt 1 lit. b, art. 7 pkt 1, art. 8 ust. 1 i 2 pkt 1, art. 9 ust. 1 i 2, art. 89 pkt 2, art. 91 ust. 4 pkt 3 i 4 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (tekst jednolity: Dz.U. z 2022, poz. 840, ze zm.) oraz art. 104 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (tekst jednolity: Dz.U. z 2024, poz. 572), w wyniku postępowania administracyjnego przeprowadzonego z urzędu

orzekam

wpisać do rejestru zabytków nieruchomości województwa wielkopolskiego
pod nr **1192/Wlkp/A**

historyczny zespół budowlany osiedla studenckiego

**w m. Poznań, miasto na prawach powiatu, przy ul. Dożynkowej 9 A-G,
zlokalizowany na działkach nr ewid.:**

**43/1, 43/2, 44, 45, 46/1, 46/4, 46/6, 46/7, 46/8, 47/1, 47/2, 47/3, 48, 49,
50, 51, 52, 53/1, 53/2 , ark. mapy 33, obr. 52 Winiary,
jednostka ewidencyjna 306401_1Poznań**

wraz z terenem obejmującym ww. działki

w granicach:

oznaczonych kolorem czerwonym na wydruku z mapy ewidencyjnej,
stanowiącym integralną część decyzji (załącznik nr 1)

Uzasadnienie

Postępowanie administracyjne w sprawie wpisania do rejestru zabytków zespołu budowlanego osiedla studenckiego przy ul. Dożynkowej w Poznaniu zostało wszczęte z urzędu zawiadomieniem z 12 stycznia 2024 r. Oględziny zespołu z udziałem stron zostały przeprowadzone 21 i 22 marca 2024 r. W trakcie oględzin wykonano dokumentację fotograficzną oraz spisano protokoły z oględzin. Stronom rozesłano odpisy protokołów. Pismem z 30 kwietnia 2024 r. przedstawiciel jednej ze stron - firmy Vantage Development S.A. z Wrocławia, przedstawił stanowisko Spółki w sprawie wszczętego postępowania dot. wpisu zespołu do rejestru zabytków, w którym zwrócił uwagę na problem wymaganego dostępu do światła słonecznego dla nowoprojektowanych budynków na terenie objętym wpisem, co wiąże się z koniecznością odpowiedniego usytuowania projektowanych budynków względem stron świata. Ponadto strona dowodzi, że budynki dawnych domów studenckich w jej ocenie nie posiadają żadnej szczególnej wartości historycznej ani naukowej, a wartość obiektów jako cennych przykładów architektury socrealistycznej nie powinna podlegać ochronie w najdalej posuniętej formie – wpisu do rejestru zabytków. W związku z powyższym strona wniosła

o odstąpieniu od planowanego wpisu zespołu do rejestru zabytków. Przedstawiciele stron zapoznali się ze zgromadzonym materiałem dowodowym w dniach 20 czerwca 2024 r. (Spółka Vantage), 26 czerwca 2024 r. (Uniwersytet Ekonomiczny), i 1 lipca 2024 r. (Uniwersytet Przyrodniczy).

W toku postępowania administracyjnego – mając na uwadze przepis art. 7 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (tekst jednolity: Dz.U. z 2024, poz. 572), zgodnie z którym w toku postępowania organy administracji publicznej stoją na straży praworządności, z urzędu lub na wniosek stron podejmują wszelkie czynności niezbędne do dokładnego wyjaśnienia stanu faktycznego oraz do załatwienia sprawy, mając na względzie interes społeczny i słuszny interes obywateli – zgromadzono następujący materiał dowodowy dotyczący zespołu osiedla studenckiego przy ul. Dożynkowej w Poznaniu:

1. Pismo Miejskiego Konserwatora Zabytków z 5 stycznia 2024 r. z opinią w sprawie wartości historycznych i architektonicznych zespołu
2. Kopię archiwalnej dokumentacji dotyczącej lokalizacji budynków akademickich, z 1952 r., udostępnioną przez Miejskiego Konserwatora Zabytków w Poznaniu
3. Wypisy z rejestru gruntów i wyrisy z mapy ewidencyjnej w skali 1:1000 z 9 lutego 2024 r. dla działek 377/4, 377/2, 377/3, 377/6, 377/10, 377/11 i 377/5 z 10.05.2023 r.
4. Protokoły z oględzin zespołu przeprowadzonych w dniach 21 i 22 marca 2024 r.
5. Dokumentację fotograficzną z oględzin przeprowadzonych w dniach 21 i 22 marca 2024 r.
6. „Gazeta Poznańska”, roczniki 1953 – 1956
7. Bierła, K., Organizacja budownictwa poznańskiego w latach 1946-1971, „Kronika Miasta Poznania”, 1972, 3, s. 43-66
8. Malińska, I., Studenckie galerie autorskie w Poznaniu w latach 1970-1980, Poznań 2020.
9. Wolski, H., Kombinat Budowlany „Poznań Północ” w latach 1947-1987, „Kronika Miasta Poznania”, 1988, 3, s. 127-146
10. Kartę ewidencyjną Kompleksu budynków osiedla studenckiego przy ul. Dożynkowej 9A, 9B, 9C, 9D, 9E, 9F, 9G, oprac. przez Joannę Pawłowską w maju 2024 r.

Wielkopolski Wojewódzki Konserwator Zabytków, po przeanalizowaniu zebranych materiałów dowodowych ustalił, co następuje:

Kompleks budynków osiedla studenckiego przy ul. Dożynkowej 9A, 9B, 9C, 9D, 9E, 9F, 9G w Poznaniu zlokalizowany jest w dzielnicy Winogrady, na północ od centrum miasta, w kwartale ulic Dożynkowej, Jęczmiennej, Starowiejskiej i Ozimina, na terenie działek o numerach ewidencyjnych 43/1, 43/2, 44, 45, 46/1, 46/4, 46/6, 46/7, 46/8, 47/1, 47/2, 47/3, 48, 49, 50, 51, 52, 53/1, 53/2, arkusz 33, obręb 52 (Winiary). Zespół złożony z siedmiu budynków. Założenie oparte na centralnych osiach trzech budynków usytuowanych równolegle do ul. Dożynkowej, rozdzielonych zieleńcami. Kompozycję domykają pozostałe cztery budynki, posadowione prostopadle do wspomnianych wyżej – po dwa: wzdłuż ulicy Jęczmiennej oraz wzdłuż ulicy Ozimina.

Kompleks osiedla studenckiego powstał w latach 1954-1956. Po wojnie, w 1945 r. uruchomiono wszystkie poznańskie uczelnie w oparciu o stan prawny z 1939 r. Liczba studentów z każdym rokiem rosła, coraz więcej było młodzieży zamieszkowej, stąd potrzeba zapewnienia kwater dla nich. Plany budowy założenia pojawiły się już w 1950 roku, kiedy to Wojewódzka Komisja Planowania Gospodarczego w Poznaniu ustaliła lokalizację ogólną dla budowy budynku akademickiego, będącego pierwszym z planowanych wówczas pięciu bloków mieszkalnych dla studentów. „Inwestorem” powstającego na Winogradach akademickiego osiedla był poznański oddział Zarządu Ośrodków Akademickich. Projektowane na Winogradach osiedle było największym tego typu przedsięwzięciem, które według zamierzeń miało zaspokoić potrzeby kwaterunkowe studentów kilku poznańskich uczelni, docelowo dla ponad 3 000 osób. Jako pierwszy

powstał budynek F (ukończony 1953 r.), przeznaczony dla studentów Akademii Medycznej oraz Wyższej Szkoły Ekonomicznej, i miał pomieścić 600 osób w 120 pokojach. W budynku znalazła się również stołówka, kilka pokoi do nauki, świetlica i łazienki. W 1954 r. oddano do użytku budynek C. W 1955 roku wybudowano kolejne dwa budynki, a rok później pozostałe. Jako ostatni powstał reprezentacyjny budynek G, pełniący funkcję tzw. „Domu Społecznego”. Założenie o formach socrealistycznych (pozostających pod wpływem tendencji modernistycznych) w ostatecznej formie liczy 7 wolnostojących budynków o zbliżonych gabarytach, formie i cechach stylistycznych. Wykonawcą prac było przedsiębiorstwo budowlano-montażowe Zjednoczenie Budownictwa Miejskiego nr 2.

Akademiki przy Dożynkowej położone w jednej z najzdrowszych dzielnic Poznania wyposażone były w stołówki, pokoje nauki, obszerne świetlice oraz łazienki. Pomimo trudnych warunków finansowych w kompleksie tym zrealizowano skutecznie modernistyczną ideę kompletnego miejskiego zespołu urbanistycznego, w tym przypadku o profilu akademickim. Winogradzkie osiedle studenckie od początku stało się centrum życia studenckiego w mieście. Pod koniec lat 50. XX wieku do gmachu reprezentacyjnego (budynek G – ul. Dożynkowa 9G) przeniósł się Studencki Teatr „Nurt” – uznawany za jeden z najlepszych teatrów studenckich w ówczesnej Polsce. W roku 1960 działalność rozpoczął klub NURT, który cieszył się ogromnym zainteresowaniem społeczności akademickiej. W budynku działało także kino studenckie „Kosmos”, swoją siedzibę miało również akademickie Radio Winogrady. Przez lata funkcjonowały tam niezależne studenckie galerie sztuki (m. in. Maximal Art). W budynku znajdowało się także pierwsze w Polsce video, które działało na potrzeby studenckiego DKF-u. W latach późniejszych w budynku działał zespół ludowy Akademii Rolniczej, ob. Uniwersytetu Przyrodniczego – „Łany”. W 1961 r. osiedle nazwano Osiedlem Studenckim im. 12 kwietnia – dla upamiętnienia pierwszego lotu człowieka w kosmos. Ostatecznie siedem budynku kampusu stało się własnością trzech wyższych uczelni: budynki A, C, E i G – Akademii Rolniczej (Uniwersytetu Przyrodniczego), budynki D i F – Uniwersytetu Ekonomicznego, a budynek B (Babilon) – Uniwersytetu Adama Mickiewicza. W 2020 r. Uniwersytet Przyrodniczy podjął decyzję o likwidacji akademików i sprzedał dwa budynki (A i C).

Kompozycja osiedla studenckiego jest harmonijna i symetryczna, oparta na osi utworzonej przez trzy budynki ustawione pomiędzy ulicami Dożynkową i Starowiejską, równolegle do tych ulic, połączone komunikacyjnie przez chodnik prowadzący do centralnie umieszczonych wejść do budynków. Główna oś założenia podkreślona jest przez przejście pod budynkiem środkowym (Babilonem) oraz wieżyczkę w kalenicy dachu nad ww. przejściem. Kompozycję domykają cztery budynki ustawione prostopadłe do ww. obiektów, równolegle do głównej osi założenia – dwa budynki od południowego zachodu, wzdłuż ulicy Jęczmiennej, oraz dwa od północnego wschodu, wzdłuż ulicy Ozimina. Tak ukształtowane założenie wyznacza regularne przestrzenie wewnętrznych dziedzińców (zielenców). W tych przestrzeniach wprowadzono pojedyncze nasadzenia drzew i krzewów oraz partery trawnikowe. Od strony ul. Jęczmiennej nasadzono dodatkowo szpaler topoli włoskich. Tereny zielone w postaci trawników założono też wzdłuż budynków od strony ulic tworzących kwartał zabudowy. Układ komunikacyjny także rozplanowany symetrycznie. Od strony wewnętrznej, wzdłuż budynków wykonano jezdnie z betonowych sześciokątnych płyt (tzw. trylinki) oraz chodniki wyłożone kwadratowymi płytami betonowymi. Również główna oś założenia utworzona przez chodnik łączący budynki G-B-A wyłożona jest trylinką. W otoczeniu zabudowań przetrwały pojedyncze betonowe słupy oświetlenia zewnętrznego. Ten czysty i harmonijny układ przestrzenny został nieco zaburzony przez wybudowaną w latach 90 XX w. halę sportową, pomiędzy budynkami B i G, która częściowo wchodzi w główną oś założenia.

Wszystkie budynki o prostych bryłach, surowych i monumentalnych w wyrazie – wzniesiono na planie wydłużonego prostokąta, tylko budynki F i G urozmaicono ryzalitami. Czterokondygnacyjne, kryte wysokimi czterospadowymi dachami, jedynie budynek G (zlokalizowany od strony ul. Dożynkowej), mieszczący reprezentacyjne

(wyższe) wnętrza – trzykondygnacyjny. Dachy większości budynków doświetlają lukarny, w budynku F (zlokalizowanym w narożniku ulic Dożynkowej i Starowiejskiej, w którym poddasze zaprojektowano jako użytkowe - lukarny występują w osi wszystkich okien elewacji. Budynek B (Babilon) dodatkowo wieńczy niewielka ośmioboczna wieżyczka, ustawiona centralnie w kalenicy dachu. Wejścia główne do budynków umieszczono w osiach centralnych. W budynku B (ul. Dożynkowa 9B) z uwagi na centralny przejazd (przejście) w przyziemiu, wejście do budynku przesunięte w stronę wschodnią.

Budynki wymurowano w technice tradycyjnej – z cegły ceramicznej pełnej na zaprawie cementowo-wapiennej, otynkowane tynkiem o zróżnicowanej fakturze. Dachy kryte dachówką ceramiczną karpiówką, układaną w koronkę.

Elewacje wszystkich budynków o prostej surowej artykulacji, niemal bez detalu (za wyjątkiem budynku G). Kondygnacje przyziemia boniowane, na prostym niskim cokole, zamknięte pojedynczym lub zdwojonym gzymsem. Kolejne kondygnacje pozbawione są dekoracji i operują płaszczyznami gładkiego tynku. Elewacje wieńczy rozbudowany profilowany gzyms, na którym spoczywa wysunięty okap dachowy ozdobiony podbitkami w formie kostek. Otwory okienne we wszystkich budynkach prostokątne, w prostych opaskach okiennych, tworzą jednostajny rytm elewacji. Pierwotne ościeżnice oraz skrzydła były drewniane, w budynku G (ul. Dożynkowa 9G) - ze szprosami. W budynkach A, C, E i G (ul. Dożynkowa 9A-G) zachowały się okna oryginalne, w pozostałych zostały wymienione na współczesne. W części budynków zachowała się stolarka okienna i drzwiowa zewnętrzna. Najlepiej zachowana stolarka okienna znajduje się w budynku G (ul. Dożynkowa 9G). W budynku B (ul. Dożynkowa 9B) zachowało się oryginalne wejście do schronu wraz z zewnętrznym włazem.

Budynki A-F (ul. Dożynkowa 9A-F) są proste, surowe i monumentalne, budynek G (ul. Dożynkowa 9G), charakteryzują bardziej okazałe rozwiązania formalne. Obiekt stanowiący własność Uniwersytetu Przyrodniczego (ob. nieużytkowany) zaprojektowany jako „Dom Społeczny”, jest realizacją reprezentacyjną, o bogatszych formach. Bryła jest tu wyraźnie lepsza niż w przypadku pozostałych obiektów zespołu. Od południa do prostopadłościowej bryły dostawiony jest niski portyk, tworzący jednocześnie taras dla piętra reprezentacyjnego, od strony północnej - ryzality w narożach. Ponad boniowanym przyziemiem, wznosi się reprezentacyjne piętro, dobrze doświetlone wysokimi oknami ze szprosami, a ponad nim kolejne niższe piętro z kwadratowymi otworami okiennymi. Od południa do głównej elewacji dostawiony jest trzyosiowy szeroki portyk wykończony okładziną z piaskowca, wsparty na zdwojonych filarach o przestylizowanych jońskich kapitelach, którego zadaszenie tworzy taras dla reprezentacyjnego piętra, opatrzonej niekompletną balustradą (zachowane słupki balustrady z okładziną z piaskowca, bez metalowych przęseł). Elewację północną flankują symetryczne, stosunkowo mocno wysunięte przed lico dwuosiowe ryzality, które wydłużają boczne połacie dachu. Na elewacji zachodniej wmurowana tablica upamiętniająca nadanie osiedlu imienia 12 kwietnia (na cześć pierwszego lotu w kosmos): „OSIEDLE STUDENCKIE / IM-12-KWIETNIA / DLA UPAMIĘTNIEŃ / PIERWSZEGO LOTU CZŁOWIEKA / OBYWATELA Z.S.R.R. W KOSMOS / DOKONANEGO - 12-IV-1961 / MIESZKAŃCY OSIEDLA”. Dach jest wysoki i czterospadowy, poszerzony uskokowo o partię ryzalitów. Poddasze doświetlają niewielkie wole oka umieszczone symetrycznie w połaci.

Dom studencki, ul. Dożynkowa 9A, dawn. budynek Uniwersytetu Przyrodniczego, (ob. rozpoczęto prace rozbiórkowe): realizacja zgodna z ogólnymi charakterystykami zespołu. Ponad boniowaną partię parteru, posadowioną na niskim cokole, wznoszą się trzy kondygnacje. Otwory okienne mają proste obramienia i regularny przebieg. Fasada północna urozmaicona płaskimi pseudoryzalitami. Budynek zwieńczony wysokim czterospadowym dachem.

Dom studencki, ul. Dożynkowa 9B, ob. DS „Babilon” Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu: nieznacznie przekształcony wariant rozwiązania charakterystycznego dla zespołu. Boniowana partia parteru posadowiona jest na niskim cokole, przerwana przez przejazd (przejście) umieszczony na osi, wsparty na dwóch parach cylindrycznych filarów. Ponad partią parteru wznoszą się trzy kondygnacje z prostokątnymi otworami okiennymi, ujętymi w proste opaski. Na osi budynku w

kalenicy dachu usytuowano niewielką ośmioboczną cylindryczną wieżę, z niskimi dwupodziałowymi oknami na każdym boku, przekryta ośmiopłaciowym płaskim dachem z wysoką iglicą.

Dom studencki, ul. Dożynkowa 9C, dawn. budynek Uniwersytetu Przyrodniczego (ob. rozpoczęta rozbiórka): rozwiązanie zgodne z charakterystyką zespołu, o mniejszych gabarytach od budynków A i B (ul. Dożynkowa 9A i 9B). Partia parteru jest boniowana, a ponad nią usytuowane są trzy kolejne kondygnacje. W części centralnej od strony wschodniej, ponad głównym wejściem, znajdują się prostokątne otwory okienne, powiększone w porównaniu do pozostałych otworów, o wykroju zbliżonym do kwadratu. Wysoki czterospadowy dach pozbawiony jest lukarn.

Dom studencki, ul. Dożynkowa 9D, ob. DS „Dewizka” Uniwersytetu Ekonomicznego: rozwiązanie analogiczne względem budynku C (ul. Dożynkowa 9C), zarówno pod względem gabarytów jak i dyspozycji formalnych. Jedyną różnicą jest obecność lukarn w partii dachu.

Dom studencki, ul. Dożynkowa 9E, ob. budynek Uniwersytetu Przyrodniczego (nieużytkowany): rozwiązanie o gabarytach pośrednich pomiędzy budynkiem A (ul. Dożynkowa 9A) oraz C (ul. Dożynkowa 9C), i tożsame pod względem rozwiązań formalnych względem pierwszego z nich. Od strony wschodniej do fasady dostawione są dwa niewielkie płaskie pseudoryzalit, niemal identyczne jak te w budynku A (ul. Dożynkowa 9A). W partiach pseudoryzalitów okna są większe i trójkwaterowe.

Dom studencki, ul. Dożynkowa 9F, ob. DS „Feniks” Uniwersytetu Ekonomicznego: rozwiązanie najstarsze, o kilku odrębnościach od wykształconego na jego podstawie wariantu charakterystycznego dla zespołu. Boniowane przyziemie jest niższe, aniżeli w przypadku pozostałych realizacji, i znajduje się w partii piwnic, zamiast parteru. Od strony zachodniej - na osi umieszczony jest niższy od samej fasady ryzalit, zwieńczony tarasem. Po przeciwnej stronie budynku, od strony wewnętrznego podwórza, także na osi, znajduje się niewielki przedsionek z tarasem w partii dachu. Budynek ponad częścią piwnic ma trzy kondygnacje. Dach opatrzony został regularnym biegiem licznych lukarn.

Zwarta zabudowa osiedla studenckiego wraz z podwórzami tworzyła miastotwórczą przestrzeń urbanistyczną o dużym znaczeniu społecznym i kulturowym. Dom studencki tzw. „Dom Społeczny” przy Dożynkowej 9G - mieścił teatr, kino, kluby oraz radio, a akademiki zamieszkiwali studenci trzech poznańskich uczelni. Realizacja jako całość stanowi istotny spadek okresu socrealizmu, operując jednocześnie bardzo ciekawymi i dopracowanymi formami. Zespół jest także świadectwem myślenia modernistycznego i kompleksowego podejścia do planowania oraz tworzenia przestrzeni miejskiej. Wszystkie budynki posiadają elementy stylowe zasługujące na uwagę oraz powstały jako kompleks niemal równocześnie. Założenie doskonale wpisuje się w okolicę, której nie przytłacza ani skalą, ani formą. Zielone ogólnodostępne przestrzenie stanowią teren rekreacyjny i spacerowy nie tylko dla studentów, ale także dla okolicznych mieszkańców. Przestrzeń ta pozostaje także częścią zbiorowej tożsamości miejsca oraz pamięci wielu pokoleń. Osiedle, razem z otoczeniem zieleńców oraz trawników, kompleksowo zaprojektowane oraz konsekwentnie zrealizowane - stanowi największą w latach powojennych inwestycję oświatową w Poznaniu-mieście uniwersyteckim, które miało zaspokoić potrzeby kwaterunkowe studentów kilku poznańskich uczelni. Całe założenie doskonale wpisało się swoją skalą pomiędzy jednorodzinną zabudowę od strony południowej i wschodniej oraz pochodzące z podobnego czasu wielorodzinne budynki od strony południowo - zachodniej. Oszczędność form stylowych, sięgających do socrealizmu, choć przy tym bardzo bliskich modernizmowi, w skali całego założenia wpłynęła na powstanie harmonijnej i ciekawej architektury. Osiedle stanowi interesującą spuściznę architektury socrealistycznej lat 50 XX wieku i jest świadectwem kompleksowego podejścia do projektowania i planowania przestrzennego.

Ustosunkowując się do stanowiska przedstawiciela spółki Vantage Development, wyrażonego w piśmie z 30 kwietnia 2024 r., Wielkopolski Wojewódzki Konserwator Zabytków informuje, że przedmiotem prowadzonego przez organ postępowania jest ocena wartości zabytkowych zespołu osiedla akademickiego w celu wydania decyzji w

sprawie wpisu zespołu do rejestru zabytków. W ocenie Wielkopolskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków zespół budowlany osiedla akademickiego przy ul. Dożynkowej w Poznaniu posiada wartości historyczne, artystyczne i naukowe, kwalifikujące go do objęcia ochroną prawną. Wielkopolski Wojewódzki Konserwator Zabytków nie odnosi się natomiast do planów inwestycyjnych, planu zagospodarowania terenu, projektów adaptacji i przebudowy budynków zlokalizowanych na terenie zespołu.

Kompetencje wojewódzkiego konserwatora zabytków do przeprowadzenia postępowania administracyjnego w sprawie wpisania do rejestru zabytków zabytku nieruchomego wynikają z przepisów ustawy z dnia 23 lipca 2003 roku o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (tekst jednolity: Dz.U. z 2022, poz. 840, ze zm.). Zgodnie z art. 9 ust. 1 ww. ustawy *do rejestru wpisuje się zabytek nieruchomy na podstawie decyzji wydanej przez wojewódzkiego konserwatora zabytków z urzędu bądź na wniosek właściciela zabytku nieruchomego lub użytkownika wieczystego gruntu, na którym znajduje się zabytek nieruchomy*. Definicja określona w art. 3 pkt 1 ww. ustawy mówi, że *zabytek to nieruchomość lub rzecz ruchoma, ich części lub zespoły, będące dziełem człowieka lub związane z jego działalnością i stanowiące świadectwo minionej epoki bądź zdarzenia, których zachowanie leży w interesie społecznym ze względu na posiadaną wartość historyczną, artystyczną lub naukową*, dalej w pkt 2 określa, że *zabytek nieruchomy, to nieruchomość, jej część lub zespół nieruchomości, o których mowa w pkt 1*. W punkcie 13 mowa jest o historycznym zespole budowlanym. Jedną z form ochrony zabytków, określoną w art. 7 pkt 1 tejże ustawy jest wpis do rejestru zabytków. Z uwagi na to, iż zespół osiedla studenckiego przy ul. Dożynkowej w Poznaniu przedstawia wartości historyczne, artystyczne i naukowe, zasługuje on na objęcie ochroną konserwatorską poprzez wpis do rejestru zabytków – dla zachowania powiązanej przestrzennie grupy budynków wyodrębnionej ze względu na formę architektoniczną, styl, zastosowane materiały, funkcję, czas powstania i historię.

Zespół osiedla studenckiego przy ul. Dożynkowej w Poznaniu stanowi świadectwo epoki minionej, niosąc w sobie wartości historyczne (rozwój życia akademickiego w mieście, działalność grup naukowych oraz teatralnych i rozrywkowych), naukowe (obiekty mogące podlegać badaniu) oraz artystyczne (zachowane w niemal niezmiennym stanie wszystkie obiekty zespołu, wysoka klasa zastosowanych rozwiązań oraz zrealizowane ciekawe formy) – zatem, zgodnie z definicją zabytku, określoną w art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, wobec zebranych dowodów i przytoczonych powyżej argumentów, należy stwierdzić, że istnieją merytoryczne przesłanki do objęcia ww. zespołu ochroną prawną poprzez wpis do rejestru zabytków.

W tym stanie rzeczy, w oparciu o art. 89 pkt 2 i art. 91 ust. 4 pkt 4 oraz art. 3 pkt 1, 2, art. 6 ust. 1 pkt 1 lit. b oraz w związku z art. 7 pkt 1, art. 8 i art. 9 pkt 1 i 2 ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, należało orzec jak w sentencji.

Od decyzji niniejszej służy stronie odwołanie do Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego złożone w terminie 14 dni od daty jej otrzymania, za pośrednictwem Wielkopolskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków.

Przed upływem terminu do wniesienia odwołania strony mogą zrzec się prawa do wniesienia odwołania od niniejszej decyzji. Z dniem doręczenia Wielkopolskiemu Wojewódzkiemu Konserwatorowi Zabytków oświadczenia o zrzeczeniu się prawa do wniesienia odwołania przez ostatnią ze stron postępowania, decyzja staje się ostateczna i prawomocna. Zrzeczenie się prawa do wniesienia odwołania skutkuje brakiem możliwości odwołania od decyzji oraz jej zaskarżenia do wojewódzkiego sądu administracyjnego.

Załączniki:

1. Wydruk fragmentu mapy ewidencyjnej z Systemu Informacji Przestrzennej Miasta Poznania, z zaznaczonym zakresem wpisu do rejestru zabytków

2. Pouczenie o skutkach wpisu do rejestru zabytków nieruchomości

pieczęć okrągła

pieczęć i podpis

Wielkopolski Wojewódzki
Konserwator Zabytków
[Signature]
mgr Jolanta Goszczyńska

Otrzymują (za dowodem doręczenia):

1. Vantage Development S.A.
ul. Jaworska 11, 53-612 Wrocław
w imieniu której działa pełnomocnik:
Pani Magdalena Ratajczak
ul. Jaworska 11, 53-612 Wrocław
2. Uniwersytet Ekonomiczny w Poznaniu
al. Niepodległości 10, 61-875 Poznań
3. Uniwersytet im. A. Mickiewicza w Poznaniu
ul. Wieniawskiego 1, 61-712 Poznań
4. Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu
ul. Wojska Polskiego 28, 60-637 Poznań
5. Miasto Poznań
Urząd Miasta Poznania
pl. Kolegiacki 17, 61-841 Poznań

Do wiadomości:

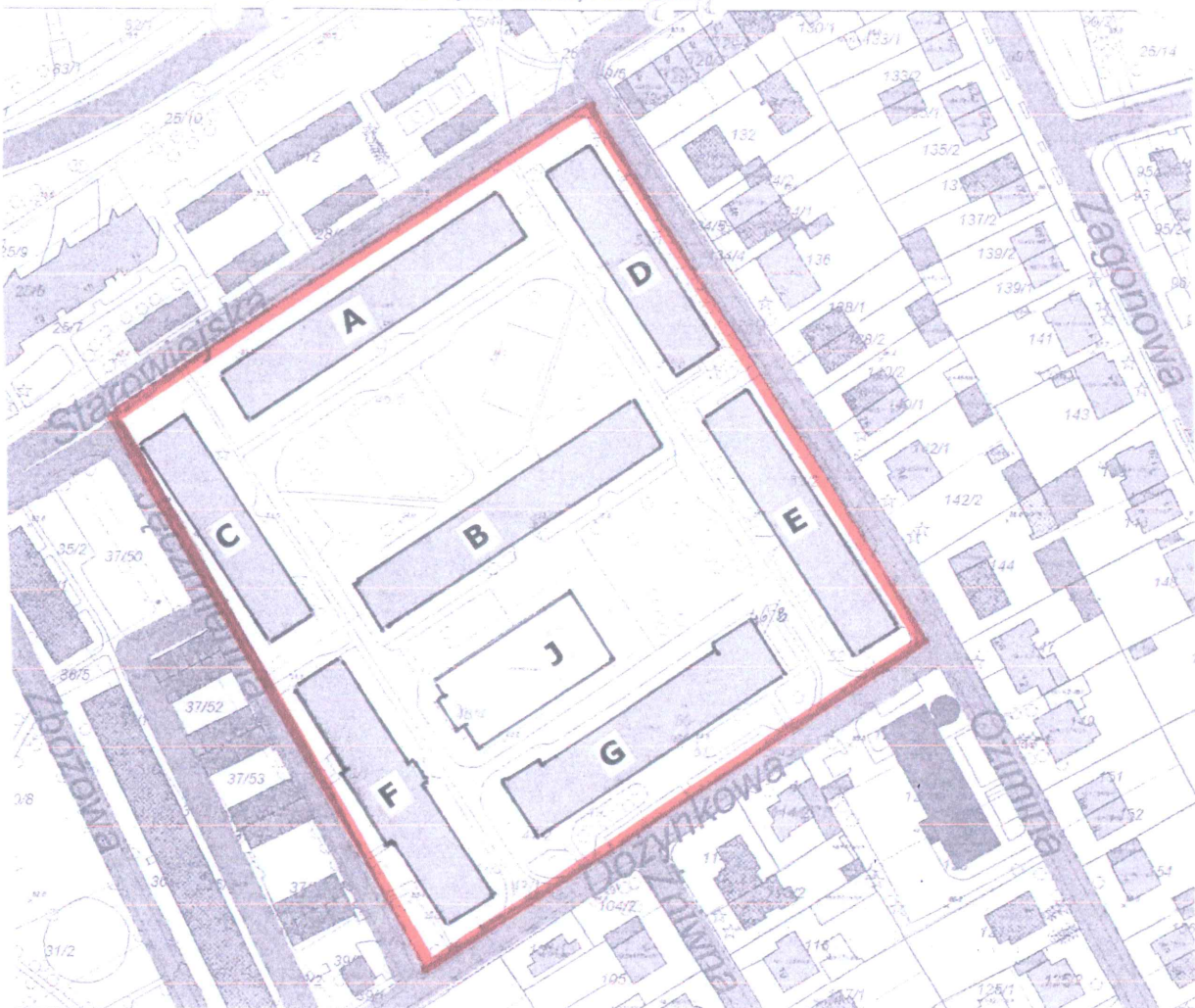
6. Urząd Miasta Poznania
Biuro Miejskiego Konserwatora Zabytków
pl. Kolegiacki 17, 61-841 Poznań
7. Sąd Rejonowy w Poznaniu, V Wydział Ksiąg Wieczystych
ul. Młyńska 1a, 69-729 Poznań
8. Narodowy Instytut Dziedzictwa
ul. Kopernika 36/40, 00-924 Warszawa
9. Powiatowy Inspektor Nadzoru Budowlanego dla Miasta Poznania
pl. Kolegiacki 17, 61-841 Poznań
10. Urząd Miasta Poznania
Wydział Urbanistyki i Architektury
pl. Kolegiacki 17, 61-841 Poznań
11. A/a WD

Załącznik nr 1
do decyzji Po-WD.5140.281.19.2R.2024
z 16 lipca 2024 r.
Nr rejestru 1192/Wlkp/A

Legenda:

- A** – d. DS (dom studencki) Uniwersytetu Przyrodniczego
- B** – DS „Babilon” Uniwersytetu Adama Mickiewicza
- C** – d. DS Uniwersytetu Przyrodniczego
- D** – DS „Dewizka” Uniwersytetu Ekonomicznego
- E** – d. DS Uniwersytetu Przyrodniczego
- F** – DS „Feniks” Uniwersytetu Ekonomicznego
- G** – d. „Dom Społeczny” Uniwersytetu Przyrodniczego
- J** – wtórny budynek sali gimnastycznej Uniwersytetu Ekonomicznego

ZGIKM GEOPOZ - System Informacji Przestrzennej

**granice zespołu budowlanego osiedla studenckiego przy ul. Dożynkowej
w m. Poznań, wpisanego do rejestru zabytków**

Wielkopolski Wojewódzki
Konserwator Zabytków
[Signature]
mgr Jolanta Goszczyńska

Załącznik nr 2
do decyzji Po-WD.5140.281.19.2R.2024
z 16 lipca 2024 r.
Nr rejestru 1192/Wlkp/A

POUCZENIE O SKUTKACH WPISU DO REJESTRU ZABYTKÓW NIERUCHOMYCH (wyciąg)

Wpisanie do rejestru zabytków nieruchomości pociąga za sobą następujące skutki prawne wymienione w ustawie z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (tekst jednolity: Dz.U. z 2022, poz. 840, ze zm.)

Art. 5. Opieka nad zabytkiem sprawowana przez jego właściciela lub posiadacza polega, w szczególności, na zapewnieniu warunków:

- 1) naukowego badania i dokumentowania zabytku;
- 2) prowadzenia prac konserwatorskich, restauratorskich i robót budowlanych przy zabytku;
- 3) zabezpieczenia i utrzymania zabytku oraz jego otoczenia w jak najlepszym stanie;
- 4) korzystania z zabytku w sposób zapewniający trwałe zachowanie jego wartości;
- 5) popularyzowania i upowszechniania wiedzy o zabytku oraz jego znaczeniu dla historii i kultury.

Art. 10a. 1. Od dnia wszczęcia postępowania w sprawie wpisu zabytku do rejestru do dnia, w którym decyzja w tej sprawie stanie się ostateczna, przy zabytku, którego dotyczy postępowanie, zabrania się prowadzenia prac konserwatorskich, restauratorskich, robót budowlanych i podejmowania innych działań, które mogłyby prowadzić do naruszenia substancji lub zmiany wyglądu zabytku.

2. Zakaz, o którym mowa w ust. 1, dotyczy także robót budowlanych objętych pozwoleniem na budowę albo zgłoszeniem, a także działań określonych w innej decyzji pozwalającej na ich prowadzenie.

Art. 12. 1. Starosta, w uzgodnieniu z wojewódzkim konserwatorem zabytków, może umieszczać na zabytku nieruchomym wpisanym do rejestru znak informujący o tym, iż zabytek ten podlega ochronie.

Art. 25. 1. Zagospodarowanie na cele użytkowe zabytku nieruchomego wpisanego do rejestru wymaga posiadania przez jego właściciela lub posiadacza:

- 1) dokumentacji konserwatorskiej określającej stan zachowania zabytku nieruchomego i możliwości jego adaptacji, z uwzględnieniem historycznej funkcji i wartości tego zabytku;
- 2) uzgodnionego z wojewódzkim konserwatorem zabytków programu prac konserwatorskich przy zabytku nieruchomym, określającego zakres i sposób ich prowadzenia oraz wskazującego niezbędne do zastosowania materiały i technologie;
- 3) uzgodnionego z wojewódzkim konserwatorem zabytków programu zagospodarowania zabytku nieruchomego wraz z otoczeniem oraz dalszego korzystania z tego zabytku, z uwzględnieniem wyeksponowania jego wartości.

2. W celu spełnienia wymagań, o których mowa w ust. 1, wojewódzki konserwator zabytków jest obowiązany nieodpłatnie udostępnić do wglądu właścicielowi lub posiadaczowi zabytku nieruchomego posiadaną przez siebie dokumentację tego zabytku oraz umożliwić dokonywanie niezbędnych odpisów z tej dokumentacji.

Art. 27. Na wniosek właściciela lub posiadacza zabytku wojewódzki konserwator zabytków przedstawia, w formie pisemnej, zalecenia konserwatorskie, określające sposób korzystania z zabytku, jego zabezpieczenia i wykonania prac konserwatorskich, a także zakres dopuszczalnych zmian, które mogą być wprowadzone w tym zabytku.

Art. 28. 1. Niezależnie od obowiązków wynikających z opieki nad zabytkami, określonych w art. 5, właściciel lub posiadacz zabytku wpisanego do rejestru lub zabytku znajdującego się w wojewódzkiej ewidencji zabytków zawiadamia wojewódzkiego konserwatora zabytków o:

- 1) uszkodzeniu, zniszczeniu, zaginięciu lub kradzieży zabytku, nie później niż w terminie 14 dni od dnia powzięcia wiadomości o wystąpieniu zdarzenia;
- 2) zagrożeniu dla zabytku, nie później niż w terminie 14 dni od dnia powzięcia wiadomości o wystąpieniu zdarzenia;
- 4) zmianach dotyczących stanu prawnego zabytku, nie później niż w terminie miesiąca od dnia ich wystąpienia lub powzięcia o nich wiadomości.

Art. 29. 1. Wojewódzki konserwator zabytków w czasie uzgodnionym z właścicielem lub posiadaczem przedmiotu będącego zabytkiem lub posiadającego cechy zabytku może prowadzić badania tego przedmiotu w miejscu, w którym przedmiot ten się znajduje.

4. W przypadku odmowy udostępnienia przedmiotu, o którym mowa w ust. 1, albo zabytku, o którym mowa w ust. 3, odpowiednio wojewódzki konserwator zabytków albo minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego może wydać decyzję nakazującą jego udostępnienie na czas niezbędny do wykonania badań, jednak nie dłuższy niż 3 miesiące od dnia, w którym decyzja stała się ostateczna.

5. Za szkody wyrządzone w związku z badaniami, o których mowa w ust. 1 i 3, przysługuje odszkodowanie na zasadach określonych w Kodeksie cywilnym.

Art. 30. 1. Właściciel lub posiadacz zabytku nieruchomego bądź nieruchomości o cechach zabytku jest obowiązany udostępnić ten zabytek bądź nieruchomość wykonawcy badań w celu ich przeprowadzenia.

2. W przypadku odmowy udostępnienia zabytku nieruchomego bądź nieruchomości, o których mowa w ust. 1, wojewódzki konserwator zabytków może wydać decyzję nakazującą właścicielowi lub posiadaczowi udostępnienie tego zabytku bądź nieruchomości, na czas niezbędny do przeprowadzenia badań, jednak nie dłuższy niż 3 miesiące od dnia, w którym decyzja stała się ostateczna.

3. Za szkody wyrządzone w związku z badaniami, o których mowa w ust. 1 lub 2, przysługuje odszkodowanie na zasadach określonych w Kodeksie cywilnym.

Art. 36. 1. Pozwolenia wojewódzkiego konserwatora zabytków wymaga:

- 1) prowadzenie prac konserwatorskich, restauratorskich lub robót budowlanych przy zabytku wpisanym do rejestru;
- 2) wykonywanie robót budowlanych w otoczeniu zabytku;
- 3) prowadzenie badań konserwatorskich zabytku wpisanego do rejestru;
- 4) prowadzenie badań architektonicznych zabytku wpisanego do rejestru;
- 5) prowadzenie badań archeologicznych;
- 6) przemieszczanie zabytku nieruchomego wpisanego do rejestru;
- 8) dokonywanie podziału zabytku nieruchomego wpisanego do rejestru;
- 9) zmiana przeznaczenia zabytku wpisanego do rejestru lub sposobu korzystania z tego zabytku;
- 10) umieszczanie na zabytku wpisanym do rejestru: urządzeń technicznych, tablic reklamowych lub urządzeń reklamowych w rozumieniu art. 2 pkt 16b i 16c ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz.U. z 2021r., poz. 741) oraz napisów, z zastrzeżeniem art. 12 ust. 1;
- 11) podejmowanie innych działań, które mogłyby prowadzić do naruszenia substancji lub zmiany wyglądu zabytku wpisanego do rejestru, w tym usuwanie drzew lub krzewów z nieruchomości, z wyjątkiem przypadków prowadzenia akcji ratowniczej przez jednostki ochrony przeciwpożarowej lub inne właściwe służby ustawowo powołane do niesienia pomocy osobom w stanie nagłego zagrożenia życia lub zdrowia.

Art. 38. 1. Wojewódzki konserwator zabytków lub działający z jego upoważnienia pracownicy wojewódzkiego urzędu ochrony zabytków prowadzą kontrolę przestrzegania i stosowania przepisów dotyczących ochrony zabytków i opieki nad zabytkami.

2. W upoważnieniu, o którym mowa w ust. 1, określa się osobę lub osoby upoważnione do przeprowadzenia kontroli, kontrolowaną osobę fizyczną lub jednostkę organizacyjną, miejsce i zakres kontroli oraz podstawę prawną do jej przeprowadzenia.

3. Przy wykonywaniu kontroli wojewódzki konserwator zabytków lub osoby, o których mowa w ust. 1, są uprawnione do:

- 1) wstępu na teren nieruchomości, jeżeli istnieje uzasadnione podejrzenie zniszczenia lub uszkodzenia zabytku;
- 2) oceny stanu zachowania, warunków przechowywania i zabezpieczenia zabytków wpisanych do rejestru, a także zabytków znajdujących się w muzeach, bibliotekach oraz w zbiorach lub zasobach innych państwowych jednostek organizacyjnych i jednostek samorządu terytorialnego, w terminie uzgodnionym z ich właścicielem lub posiadaczem;
- 3) sprawdzania zgodności wszelkich działań podejmowanych przy zabytkach wpisanych do rejestru oraz prowadzonych badań archeologicznych z zakresem lub warunkami określonymi w pozwoleniu i zatwierdzoną dokumentacją;
- 4) żądania ustnych lub pisemnych informacji w zakresie niezbędnym dla ustalenia stanu faktycznego dotyczącego zakresu kontroli;
- 5) żądania okazania dokumentów i udostępnienia wszelkich danych mających związek z zakresem kontroli;
- 6) dokonania wpisu w dzienniku budowy w zakresie określonym przepisami Prawa budowlanego.

4. Czynności kontrolne przeprowadza się w obecności kontrolowanej osoby fizycznej albo kierownika kontrolowanej jednostki organizacyjnej lub upoważnionej przez niego osoby, z zachowaniem przepisów o ochronie informacji niejawnych.

4a. Wojewódzki konserwator zabytków może wystąpić z wnioskiem do właściwego miejscowo komendanta Policji o jej pomoc, jeżeli jest to niezbędne do przeprowadzenia czynności kontrolnych.

4b. Na wniosek wojewódzkiego konserwatora zabytków właściwy miejscowo komendant Policji jest obowiązany do zapewnienia osobom, o których mowa w ust. 1, pomocy Policji w toku wykonywania czynności kontrolnych.

Art. 43. 1. Wojewódzki konserwator zabytków wydaje decyzję o wstrzymaniu wykonywanych bez jego pozwolenia lub w sposób odbiegający od zakresu i warunków określonych w pozwoleniu:

- 1) prac konserwatorskich, restauratorskich, badań konserwatorskich lub architektonicznych przy zabytku wpisanym do rejestru;
- 2) robót budowlanych przy zabytku wpisanym do rejestru lub w jego otoczeniu;
- 3) badań archeologicznych lub poszukiwań, o których mowa w art. 36 ust. 1 pkt 12;
- 4) innych działań, o których mowa w art. 36 ust. 1 pkt 6-8, 10 i 11, przy zabytku wpisanym do rejestru.

Art. 45. 1. W przypadku gdy bez wymaganego pozwolenia wojewódzkiego konserwatora zabytków lub w sposób odbiegający od zakresu i warunków określonych w pozwoleniu wykonano przy zabytku wpisanym do rejestru:

- 1) prace konserwatorskie lub restauratorskie,
 - 2) roboty budowlane,
 - 3) badania konserwatorskie,
 - 4) badania architektoniczne
 - 5) inne działania, o których mowa w art. 36 ust. 1 pkt 6-8 i 10-12
- wojewódzki konserwator zabytków wydaje decyzję nakazującą przywrócenie zabytku do poprzedniego stanu lub uporządkowanie terenu, określając termin wykonania tych czynności, albo zobowiązującą do doprowadzenia zabytku do jak najlepszego stanu we wskazanym sposób i w określonym terminie.

3. W przypadkach, o których mowa w ust. 1 i 2, przepis art. 44 ust. 4 stosuje się odpowiednio.

Art. 49. 1. Wojewódzki konserwator zabytków może wydać decyzję nakazującą osobie fizycznej lub jednostce organizacyjnej posiadającej tytuł prawny do korzystania z zabytku wpisanego do rejestru, wynikający z prawa własności, użytkowania wieczystego, trwałego zarządu albo ograniczonego prawa rzeczowego lub stosunku zobowiązaniowego, przeprowadzenie, w terminie określonym w tej decyzji, prac konserwatorskich lub robót budowlanych przy tym zabytku, jeżeli ich wykonanie jest niezbędne ze względu na zagrożenie zniszczeniem lub istotnym uszkodzeniem tego zabytku.

2. Wykonanie decyzji nakazującej przeprowadzenie prac konserwatorskich lub robót budowlanych przy zabytku nieruchomym nie zwalnia z obowiązku uzyskania pozwolenia na budowę albo zgłoszenia, w przypadkach określonych przepisami Prawa budowlanego.

3. W przypadku wykonania zastępczego prac konserwatorskich lub robót budowlanych przy zabytku nieruchomym wojewódzki konserwator zabytków wydaje decyzję określającą wysokość wierzytelności Skarbu Państwa z tytułu wykonania zastępczego tych prac lub robót, ich zakres oraz termin wymagalności tej wierzytelności.

4. Wierzytelność Skarbu Państwa z tytułu wykonania zastępczego prac konserwatorskich lub robót budowlanych przy zabytku nieruchomym podlega zabezpieczeniu hipoteką przymusową na tej nieruchomości, na wniosek wojewódzkiego konserwatora zabytków, na podstawie decyzji, o której mowa w ust. 3. Jeżeli nieruchomość nie posiada księgi wieczystej, zabezpieczenie może być dokonane przez złożenie wniosku i decyzji do zbioru dokumentów.

5. Przepisu ust. 4 nie stosuje się do zabytków nieruchomych stanowiących własność Skarbu Państwa.

6. Wierzytelność Skarbu Państwa z tytułu wykonania zastępczego prac konserwatorskich lub robót budowlanych przy zabytku nieruchomym wojewoda, w porozumieniu z Głównym Konserwatorem Zabytków, może, w drodze decyzji, umorzyć w całości albo w części lub rozłożyć na raty - jeżeli stwierdzono nieściągalność wierzytelności lub jej ściąganie spowoduje znaczny uszczerbek dla sytuacji materialnej osoby lub jednostki, o których mowa w ust. 1.

7. Wykreślenie hipoteki przymusowej z księgi wieczystej następuje na wniosek wojewody na podstawie decyzji, o której mowa w ust. 6. Jeżeli nieruchomość nie posiada księgi wieczystej, wniosek i decyzję składa się do zbioru dokumentów.

Art. 50. 3. W przypadku wystąpienia zagrożenia dla zabytku nieruchomego wpisanego do rejestru, polegającego na możliwości jego zniszczenia lub uszkodzenia, starosta, na wniosek wojewódzkiego konserwatora zabytków, może wydać decyzję o zabezpieczeniu tego zabytku w formie ustanowienia czasowego zajęcia do czasu usunięcia zagrożenia. Przepisy o gospodarce nieruchomościami stosuje się odpowiednio.

4. Jeżeli nie jest możliwe usunięcie zagrożenia, o którym mowa w ust. 1 lub 3:

2) zabytek nieruchomy może być na wniosek wojewódzkiego konserwatora zabytków wywłaszczony przez starostę na rzecz Skarbu Państwa lub gminy właściwej ze względu na miejsce położenia tego zabytku, w trybie i na zasadach przewidzianych w przepisach o gospodarce nieruchomościami.

Art. 71. 1. W zakresie sprawowania opieki nad zabytkami osoba fizyczna lub jednostka organizacyjna posiadająca tytuł prawny do zabytku wynikający z prawa własności, użytkowania wieczystego, trwałego zarządu, ograniczonego prawa rzeczowego albo stosunku zobowiązaniowego finansuje prowadzenie prac konserwatorskich, restauratorskich i robót budowlanych przy tym zabytku.

Art. 73. Osoba fizyczna, jednostka samorządu terytorialnego lub inna jednostka organizacyjna, będąca właścicielem bądź posiadaczem zabytku wpisanego do rejestru albo posiadająca taki zabytek w trwałym zarządzie, albo będąca właścicielem lub posiadaczem zabytku wpisanego na Listę Skarbów Dziedzictwa, może ubiegać się o udzielenie dotacji celowej z budżetu państwa na dofinansowanie prac konserwatorskich, restauratorskich lub robót budowlanych przy zabytku wpisanym do rejestru albo prac konserwatorskich lub restauratorskich przy zabytku wpisanym na Listę Skarbów Dziedzictwa.

Art. 107 a. 1. Właściciel lub posiadacz zabytku wpisanego na Listę Skarbów Dziedzictwa albo wpisanego do rejestru lub innego zabytku znajdującego się w wojewódzkiej ewidencji zabytków, który nie powiadomił odpowiednio ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego albo wojewódzkiego konserwatora zabytków o:

- 1) uszkodzeniu, zniszczeniu, zaginięciu lub kradzieży zabytku, nie później niż w terminie 14 dni od dnia powzięcia wiadomości o wystąpieniu zdarzenia,
- 2) zagrożeniu dla zabytku, nie później niż w terminie 14 dni od dnia powzięcia wiadomości o wystąpieniu zagrożenia,
- 4) zmianach dotyczących stanu prawnego zabytku, nie później niż w terminie miesiąca od dnia ich wystąpienia lub powzięcia o nich wiadomości

- podlega karze pieniężnej w wysokości od 500 do 2000 zł.

2. Karę pieniężną, o której mowa w ust. 1, nakłada w drodze decyzji organ ochrony zabytków, którego właściciel lub posiadacz obowiązany był powiadomić.

Art. 107 c. 1. Osoba fizyczna lub jednostka organizacyjna, która uniemożliwia lub utrudnia dostęp do zabytku organowi ochrony zabytków, wykonującemu uprawnienia wynikające z ustawy, podlega karze pieniężnej w wysokości od 500 do 2000 zł.

2. Karę pieniężną, o której mowa w ust. 1, nakłada w drodze decyzji organ ochrony zabytków, któremu uniemożliwiono lub utrudniono dostęp do zabytku.

Art. 107 d. 1. Kto bez pozwolenia wojewódzkiego konserwatora zabytków podejmuje działania, o których mowa w art. 36 ust. 1 pkt 1-5, podlega karze pieniężnej w wysokości od 500 do 500 000 zł.

2. Kto podejmuje działania, o których mowa w art. 36 ust. 1 pkt 1-5, niezgodnie z zakresem lub warunkami określonymi w pozwoleniu wojewódzkiego konserwatora zabytków, podlega karze pieniężnej w wysokości od 500 do 500 000 zł.

5. Karę pieniężną, o której mowa w ust. 1-4, nakłada w drodze decyzji organ ochrony zabytków, który wydał pozwolenie bądź był właściwy do wydania pozwolenia.

Art. 107 e. 1. Kto wbrew obowiązкови nie wykonuje zaleceń pokontrolnych, o których mowa w art. 40 ust. 1, podlega karze pieniężnej w wysokości od 500 do 50 000 zł.

2. Karę pieniężną, o której mowa w ust. 1, nakłada w drodze decyzji organ ochrony zabytków, który wydał zalecenia pokontrolne.

Art. 107 f. Karę pieniężną uiszcza się w terminie 14 dni od dnia, w którym decyzja o jej nałożeniu stała się ostateczna.

Art. 107 g. Do kar pieniężnych stosuje się przepisy działu IVa Kodeksu postępowania administracyjnego.

Art. 107 h. Wierzycielem należności z tytułu administracyjnych kar pieniężnych, o których mowa w art. 107a-107e, w rozumieniu przepisów o postępowaniu egzekucyjnym w administracji, jest organ właściwy do nałożenia kary.

Art. 107 i. Organy egzekucyjne przekazują wpływy z kar pieniężnych, o których mowa w art. 107a-107e, na rachunek Narodowego Funduszu Ochrony Zabytków.

Art. 108. 1. Kto niszczy lub uszkadza zabytek, podlega karze pozbawienia wolności od 6 miesięcy do lat 8.

2. Jeżeli sprawca czynu określonego w ust. 1 działa nieumyślnie, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 2.

3. W razie skazania za przestępstwo określone w ust. 1 polegające na zniszczeniu zabytku sąd orzeka na rzecz Narodowego Funduszu Ochrony Zabytków nawiązkę w wysokości do wartości zniszczonego zabytku.

4. W razie skazania za przestępstwo określone w ust. 1 polegające na uszkodzeniu zabytku sąd orzeka obowiązek przywrócenia stanu poprzedniego, a jeśli obowiązek taki nie byłby wykonalny - nawiązkę na rzecz Narodowego Funduszu Ochrony Zabytków w wysokości do wartości uszkodzenia zabytku.

5. W razie skazania za przestępstwo określone w ust. 2 sąd może orzec na rzecz Narodowego Funduszu Ochrony Zabytków nawiązkę w wysokości od trzykrotnego do trzydziestokrotnego minimalnego wynagrodzenia.

Art. 110. 1. Kto będąc właścicielem lub posiadaczem zabytku nie zabezpieczył go w należyty sposób przed uszkodzeniem, zniszczeniem, zaginięciem lub kradzieżą, podlega karze aresztu, ograniczenia wolności albo grzywny.

2. W razie popełnienia wykroczenia określonego w ust. 1 można orzec nawiązkę do wysokości dwudziestokrotnego minimalnego wynagrodzenia na wskazany cel społeczny związany z opieką nad zabytkami.

Art. 113. 1. Kto będąc właścicielem lub posiadaczem zabytku wpisanego na Listę Skarbów Dziedzictwa albo wpisanego do rejestru lub innego zabytku znajdującego się w wojewódzkiej ewidencji zabytków nie powiadomił odpowiednio ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego albo wojewódzkiego konserwatora zabytków o:

- 1) uszkodzeniu, zniszczeniu, zaginięciu lub kradzieży zabytku niezwłocznie po powzięciu wiadomości o wystąpieniu zdarzenia,
- 2) zagrożeniu dla zabytku niezwłocznie po powzięciu wiadomości o wystąpieniu zagrożenia,
- 4) zmianach dotyczących stanu prawnego zabytku, nie później niż w terminie miesiąca od dnia ich wystąpienia lub powzięcia o nich wiadomości

- podlega karze grzywny.

2. W razie popełnienia wykroczenia określonego w ust. 1 można orzec nawiązkę do wysokości dwudziestokrotnego minimalnego wynagrodzenia na wskazany cel społeczny związany z opieką nad zabytkami.

Art. 114. Kto uniemożliwia lub utrudnia dostęp do zabytku organowi ochrony zabytków, wykonującemu uprawnienia wynikające z ustawy, podlega karze grzywny.

Art. 117. Kto bez pozwolenia albo wbrew warunkom pozwolenia prowadzi:

- 2) prace konserwatorskie, restauratorskie, roboty budowlane, badania konserwatorskie lub architektoniczne przy zabytku wpisanym do rejestru lub roboty budowlane w jego otoczeniu albo badania archeologiczne
- podlega karze grzywny.

Art. 118. 1. Kto bez pozwolenia umieszcza na zabytku wpisanym do rejestru: urządzenie techniczne, tablicę reklamową lub urządzenie reklamowe w rozumieniu art. 2 pkt 16b i 16c ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym lub napis, podlega karze ograniczenia wolności albo grzywny.

Art. 119. Kto nie wykonuje zaleceń pokontrolnych, o których mowa w art. 40 ust. 1, podlega karze grzywny